

Eero Laesterä & Tuomas Hanhela

Enontekiö: Painelaskelma

Päivitetty laskelma 6.9.2023

Painelaskelma – sähköyhtiö ei kuulu konserniin

Enontekiö	Trendi 2017-2022			721						2030
	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	
Asukasluku	1 789	1 811	1 803	1 796	1 790	1 783	1 775	1 767	1 757	1 748
Veroprosentti	21,25	21,25	8,61	8,61	8,61	8,61	8,61	8,61	8,61	8,61
Toimintakate 1000 e	-15 587	-16 512	-7 952	-8 243	-8 717	-9 036	-9 361	-9 697	-10 034	-10 388
Toimintakatteen muutos 1000 e		-925	8 559	-291	-474	-319	-325	-336	-337	-354
...muutos %:ia		5,9 %	-51,8 %	3,7 %	5,7 %	3,7 %	3,6 %	3,6 %	3,5 %	3,5 %
Tuloverotulo 1000 e	5 220	5 393	3 108	2 814	2 871	2 962	3 010	3 059	3 105	3 153
Kiinteistövero 1000 e	851	899	998	1 004	1 012	1 021	1 030	1 038	1 047	1 056
Osuus yhteisöveron tuotosta 1000 e	737	888	591	504	534	562	579	596	614	633
Verotulot yhteensä 1000 e	6 808	7 179	4 696	4 321	4 418	4 545	4 618	4 693	4 766	4 842
Valtionosuudet 1000 e	9 712	9 856	3 759	3 473	3 916	4 022	4 079	4 121	4 125	4 148
...muutos 1000 e		145	-6 097	-286	443	106	57	42	4	24
...muutos %:ia		1,5 %	-61,9 %	-7,6 %	12,8 %	2,7 %	1,4 %	1,0 %	0,1 %	0,6 %
Verorahoitus yhteensä 1000 e	16 519	17 036	8 455	7 794	8 334	8 567	8 697	8 814	8 891	8 990
...muutos 1000 e		516	-8 581	-661	540	233	131	117	77	99
...muutos %:ia		3,1 %	-50,4 %	-7,8 %	6,9 %	2,8 %	1,5 %	1,3 %	0,9 %	1,1 %
Käyttökate 1000 e	932	524	503	-449	-383	-469	-663	-883	-1 143	-1 398
Rahoitustuotot ja -kulut 1000 e	917	2 234	1 287	361	281	192	134	67	-12	-101
Vuosikate 1000 e	1 849	2 758	1 790	-88	-102	-277	-529	-816	-1 155	-1 500
Poistot 1000 e	465	882	511	549	627	693	702	710	718	726
Satunnaiset tulot ja menot 1000 e	7944,34	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Yli-/alijäämä 1000 e	9 331	1 882	1 281	-635	-727	-970	-1 231	-1 527	-1 873	-2 226
Kumulatiivinen jäämä 1000 e	11 458	13 341	14 621	13 987	13 259	12 289	11 058	9 532	7 658	5 432
Kumulatiivinen jäämä eur/as	6 405	7 366	8 109	7 788	7 407	6 893	6 230	5 394	4 359	3 108
Nettoinvestoinnit 1000 e	-7 823	1 466	2 694	3 080	2 745	981	976	972	966	961
Lainakanta 1000 eur	4 803	4 311	0	0	3 118	4 648	6 426	8 488	10 883	13 618
Lainakanta eur/as	2 685	2 380	0	0	1 742	2 607	3 620	4 804	6 194	7 791
Rahavarat 1000 eur	8 673	9 585	4 327	1 027	1 027	1 027	1 027	1 027	1 027	1 027

- Laskelman pohjana on kunnan oma arvio 2023 toteumasta.
- Painelaskelman trendi perustuu viiteen edelliseen vuoteen.
- Laskennallinen lainakorko on huomattavan matala ja sitä on laskelmassa nostettu asteittain uusien lainojen noston tahdissa. Poistojen taso on hyvin pieni, vain 3,1 %. Uusille investoinneille tämä poistojen taso ei riittäne ja tulos heikkenee todellisuudessa nyt lasketusta.
- Laskelmassa vuosikatteeseen vaikuttavat positiivisesti Kemijoki Oy:n kunnalle maksamat tulot (muu rahoitustuotto) vuoteen 2023 asti. Vuodesta 2024 lähtien on tukeuduttu talousarvion mukaisiin muihin rahoitustuottoihin.
- Rahoitustarve on katettu jakson alussa rahavaroja vähentämällä siten, että kassan tavoitetasoksi on asetettu noin 1 miljoonaa euroa. Tämän seurauksesta kunnasta tulee laskennallisesti velaton jakson alkuvuosi.
- Jos kunta investoi suunnitelmansa mukaisesti, se kuitenkin velkaantuu uudelleen jakson aikana hyvin paljon ja nousee velkaisimpien kuntien joukkoon. Utsjoen lainakanta tp2022 oli 9.598 euroa/asukas.
- Enontekiö ei ajautune vielä(kään) arviointimenettelyyn, koska kunta sai älykkään sähköyhtiökaupan vuoksi taseeseensa niin suuren ylijäämän, että se kestää pahasti alijäämäistä tulosta vielä jakson ajan. Laskelman perusteella taseessa oleva kumulatiivinen ylijäämä on kuitenkin kutistunut vuonna 2030 noin 5,4 miljoonaan euroon.
- Reaalieuroissa ongelmaksi muodostuu velkainen tase.

Konsernin kriisimittarit	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030
Peruskunnan alijäämä	11 458	13 341	14 621	13 987	13 259	12 289	11 058	9 532	7 658	5 432
...alijäämää 4 peräkkäisenä vuonna		Ei täyty	Ei täyty	Ei täyty	Ei täyty	Ei täyty	Ei täyty	Ei täyty	Ei täyty	Ei täyty
Konsernin alijäämä eur/as	6 170	7 049	7 791	7 468	7 087	6 571	5 907	5 069	4 032	2 779
...500 eur/as ja 1000 eur/as	Ei täyty	Ei täyty	Ei täyty	Ei täyty	Ei täyty	Ei täyty	Ei täyty	Ei täyty	Ei täyty	Ei täyty
Konsernivuosiokate / poistot	165,8 %	221,1 %	206,9 %	26,9 %	23,9 %	8,4 %	-12,1 %	-35,0 %	-61,7 %	-88,6 %
Kunnan veroprosentti	21,25	21,25	8,61	8,61	8,61	8,61	8,61	8,61	8,61	8,61
Kons. lainakanta ja vuokravastuut	5 012	5 131	2 763	2 851	4 603	5 479	6 505	7 701	9 108	10 720
Kons. laskennallinen lainanhoitok.	1,70	2,72	3,54	0,51	0,33	0,20	0,05	-0,07	-0,17	-0,24
Konsernivuosiokate / poistot	Ei täyty	Ei täyty	Ei täyty	Ei täyty	Täyttyy	Täyttyy	Täyttyy	Täyttyy	Täyttyy	Täyttyy
Kunnan veroprosentti	Ei täyty	Ei täyty	Ei täyty	Ei täyty	Ei täyty	Ei täyty	Ei täyty	Ei täyty	Ei täyty	Ei täyty
Kons. lainakanta ja vuokravastuut	Ei täyty	Ei täyty	Ei täyty	Ei täyty	Ei täyty	Ei täyty	Ei täyty	Ei täyty	Ei täyty	Ei täyty
Kons. laskennallinen lainanhoitok.	Ei täyty	Ei täyty	Ei täyty	Ei täyty	Täyttyy	Täyttyy	Täyttyy	Täyttyy	Täyttyy	Täyttyy
Montako	0	0	0	0	2	2	2	2	2	2

Sähköyhtiö osana Enontekiön konsernia

Kunnasta tulleet tiedot	Summat euroina	Käsittely laskelmassa
Kauppahinta kunnalle	8 617 093	Käsitelty osakkeiden ostona --> ei tulosvaikutusta
Osakslaina yhtiölle	1 716 088	Yhtiö maksaa pois, kunnan antolainana
Vahingonkorvaus	400 000	Satunnainen kulu kunnalle
Varainsiirtovero	137 873	Satunnainen kulu kunnalle
Tuotto pääomalle 31.8.2023	1 066 571	Satunnainen kulu kunnalle
Yhteensä	11 937 626	
Investoinnit 2021 TEM	625 650	Jos yhtiö joutuu palauttamaan, kunta antaa takauksen
Investoinnit 2022 TEM	1 149 830	Jos yhtiö joutuu palauttamaan, kunta antaa takauksen
Investoinnit 2023 TEM arvio	700 000	Jos yhtiö joutuu palauttamaan, kunta antaa takauksen
Yhteensä	14 413 106	
Kertaluontoisia käynnistyskuluja	300 000	Satunnainen kulu kunnalle
Yhteensä	Euroina	
Satunainen kulu	1 904 445	
Antolaina	1 716 088	
Kauppahinta	8 617 093	
Summa	12 237 626	

- Oletukset perustuvat kunnasta tulleisiin tietoihin.
- Tilannetta on arvioitu uutena kauppana, missä kunta ostaa yhtiön osakkeet takaisin.
- Laskelmassa on jouduttu tekemään oletuksia kirjauskäytännöistä nykytietojen pohjalta.
- Laskelmassa on myös oletettu, että kunta voi antaa yhtiölle lainaa ja takauksia.

Painelaskelma – sähköyhtiö palautuu kunnalle

Enontekiö	Trendi 2017-2022			721						
	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030
Asukasluku	1 789	1 811	1 803	1 796	1 790	1 783	1 775	1 767	1 757	1 748
Veroprosentti	21,25	21,25	8,61	8,61	8,61	8,61	8,61	8,61	8,61	8,61
Toimintakate 1000 e	-15 587	-16 512	-7 952	-8 243	-8 717	-9 036	-9 361	-9 697	-10 034	-10 388
Toimintakatteen muutos 1000 e		-925	8 559	-291	-474	-319	-325	-336	-337	-354
...muutos %:ia		5,9 %	-51,8 %	3,7 %	5,7 %	3,7 %	3,6 %	3,6 %	3,5 %	3,5 %
Tuloverotulo 1000 e	5 220	5 393	3 108	2 814	2 871	2 962	3 010	3 059	3 105	3 153
Kiinteistövero 1000 e	851	899	998	1 004	1 012	1 021	1 030	1 038	1 047	1 056
Osuus yhteisöveron tuotosta 1000 e	737	888	591	504	534	562	579	596	614	633
Verotulot yhteensä 1000 e	6 808	7 179	4 696	4 321	4 418	4 545	4 618	4 693	4 766	4 842
Valtionosuudet 1000 e	9 712	9 856	3 759	3 473	3 916	4 022	4 079	4 121	4 125	4 148
...muutos 1000 e		145	-6 097	-286	443	106	57	42	4	24
...muutos %:ia		1,5 %	-61,9 %	-7,6 %	12,8 %	2,7 %	1,4 %	1,0 %	0,1 %	0,6 %
Verorahoitus yhteensä 1000 e	16 519	17 036	8 455	7 794	8 334	8 567	8 697	8 814	8 891	8 990
...muutos 1000 e		516	-8 581	-661	540	233	131	117	77	99
...muutos %:ia		3,1 %	-50,4 %	-7,8 %	6,9 %	2,8 %	1,5 %	1,3 %	0,9 %	1,1 %
Käyttökate 1000 e	932	524	503	-449	-383	-469	-663	-883	-1 143	-1 398
Rahoitustuotot ja -kulut 1000 e	917	2 234	1 269	121	-94	-261	-334	-417	-512	-618
Vuosikate 1000 e	1 849	2 758	1 771	-328	-477	-730	-997	-1 300	-1 655	-2 017
Poistot 1000 e	465	882	511	549	627	693	702	710	718	726
Satunnaiset tulot ja menot 1000 e	7944,34	0	-1 904	0	0	0	0	0	0	0
Yli-/alijäämä 1000 e	9 331	1 882	-642	-875	-1 103	-1 423	-1 699	-2 011	-2 374	-2 743
Kumulatiivinen jäämä 1000 e	11 458	13 341	12 699	11 824	10 721	9 298	7 599	5 588	3 215	472
Kumulatiivinen jäämä eur/as	6 405	7 366	7 043	6 583	5 990	5 215	4 281	3 163	1 830	270
Nettoinvestoinnit 1000 e	-7 823	1 466	2 694	3 080	2 745	981	976	972	966	961
Lainakanta 1000 eur	4 803	4 311	9 014	12 658	16 118	18 068	20 282	22 796	25 660	28 882
Lainakanta eur/as	2 685	2 380	4 999	7 048	9 005	10 134	11 427	12 901	14 605	16 523
Rahavarat 1000 eur	8 673	9 585	1 085	1 085	1 085	1 085	1 085	1 085	1 085	1 085

- Sähköyhtiökaupan laskentaoletukset on käsitelty edellisellä dialla.
- Kunnan tilanne tulee aiempaa tukalammaksi – lainan määrä kasvaa noin kaksinkertaiseksi edellisestä tilanteesta.
- Korkokulujen huomattava nousu kääntää rahoituserät negatiivisiksi vuodesta 2025 eteenpäin.
- Vuotuisen alijäämän taso kasvaa ja tase kestää niukasti tarkastelujakson ajan.
- Laskelmassa ei ole huomioitu konsernin yhdistelyä, tämä heikentäisi kunnan arviointikriteereissä lainaperusteisia mittareita.
- Lisäksi yhtiön tilanteesta:
  - TEM on ilmoittanut, että ei anna tukea kuntaomisteiselle pienelle sähköyhtiölle (Valtion tuki sähköyhtiön varmistamiseksi) – kyseessä olisi yksityisen yhtiön muutoin saama tuki – 7 ME.
  - Sähköverkon uudistaminen – investoinnit - on tehtävä, vaikka yhtiö ei saisi kunnan omistamana tukea.

Konsernin kriisimittarit	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030
Peruskunnan alijäämä	11 458	13 341	12 699	11 824	10 721	9 298	7 599	5 588	3 215	472
...alijäämä 4 peräkkäisenä vuonna		Ei täyty	Ei täyty	Ei täyty	Ei täyty	Ei täyty	Ei täyty	Ei täyty	Ei täyty	Ei täyty
Konsernin alijäämä eur/as	6 170	7 049	6 725	6 264	5 669	4 893	3 958	2 838	1 503	-58
...500 eur/as ja 1000 eur/as	Ei täyty	Ei täyty	Ei täyty	Ei täyty	Ei täyty	Ei täyty	Ei täyty	Ei täyty	Ei täyty	Ei täyty
Konsernivuosikate / poistot	165,8 %	221,1 %	205,2 %	4,8 %	-8,4 %	-28,5 %	-49,8 %	-73,8 %	-101,5 %	-129,5 %
Kunnan veroprosentti	21,25	21,25	8,61	8,61	8,61	8,61	8,61	8,61	8,61	8,61
Kons. lainakanta ja vuokratavuut	5 012	5 131	7 762	9 822	11 788	12 928	14 233	15 720	17 440	19 373
Kons. laskennallinen lainanhoitok.	1,70	2,72	1,25	0,12	0,12	0,08	0,02	-0,03	-0,08	-0,13
Konsernivuosikate / poistot	Ei täyty	Ei täyty	Ei täyty	Ei täyty	Täytty	Täytty	Täytty	Täytty	Täytty	Täytty
Kunnan veroprosentti	Ei täyty	Ei täyty	Ei täyty	Ei täyty	Ei täyty	Ei täyty	Ei täyty	Ei täyty	Ei täyty	Ei täyty
Kons. lainakanta ja vuokratavuut	Ei täyty	Ei täyty	Ei täyty	Ei täyty	Ei täyty	Ei täyty*	Ei täyty*	Täytty	Täytty	Täytty
Kons. laskennallinen lainanhoitok.	Ei täyty	Ei täyty	Ei täyty	Ei täyty	Täytty	Täytty	Täytty	Täytty	Täytty	Täytty
Montako	0	0	0	0	2	2	2	3	3	3

Lopuksi

- Perusuralaskelma (sähköyhtiö ei kuulu konserniin)
  - Kunnan talous kääntyy alijäämäiseksi vuodesta 2024 lähtien – myös vuosikate on negatiivinen.
  - Jakson 2023–2030 aikana lainakanta kasvaa suurten investointien ja alijäämäisyyden seurauksesta huomattavasti ja ylittää 2030 eur/as-tarkasteltuna selvästi maan keskitason.
  - Taseen ylijäämä kuitenkin vaikuttaa kestäväen jakson ajan.
- Sähköyhtiö palautuu kunnalle
  - Talous on alijäämäinen jo vuodesta 2023 lähtien satunnaisen kulun ansiosta. Vuosikate on negatiivinen vuodesta 2024 lähtien. Talouden alijäämäisyys on lainakannan kasvun ja sitä seuraavien korkokulujen ansiosta perusuraa suurempi.
  - Myös lainakanta kasvaa huomattavasti ja on jakson lopussa yli kaksinkertainen perusuralaskelmaan verrattuna.
  - Taseen ylijäämä vaikuttaa kestäväen niukasti jakson ajan.
  - Tarkastelussa ei otettu kantaa kunnan antolainauksen ja takausten mahdollisiin ongelmiin.
- Sähköyhtiökaupan purku ei tunnu tässä vaiheessa järkevältä. Kauppa on saanut aikaan vahvan taseen ja kuntaan lainakannan korvaavia rahavaroja. Kaupan purku velkaannuttaisi kuntaa edelleen ja velvoittaisi lisäksi lisäinvestointeihin. Kunta joutuu kuitenkin rahoittamaan myös nämä investoinnit.

FCG.